Ner 219. ROK 1841 SOBOTA 25 WRZESNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Kleofasa.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Ladysław.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	Godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
	6	27". 5'' 355	+ 0° 6	2''' 10	PPn Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	Mgła
23	2	4, 531	+ 13, 6	3, 55	Pł Wschodni słaby	Pochmurno	Deszcz
	10	4, 138	+ 9, 5	3, 66	PPł Zachodni słaby	,,	

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 23 do dnia 24 Września.

Słupska Salomea, Tomkowicz Appolinary ob., Blaski Alexander ob., Blaski Leopold ob., Rega Giovani, Wentzel Marya, z Polski; — Mikołajewicz Ignacy, Wnorowski Franciszek ob., Siedlecka ob., Kopaczyńska Anna ob., Jaruntowski Tytus, Schiller Gustaw, Łzycki Józef ob., Romer Salomon ob., Scholtze Karol i August ob, Oraczewska ob., z Galicyi; — Szerthos Henryk hr., Schebes, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Grodzicki Franciszek ob., Wojewódzki Hilary ob., Sinnitzin Szymon, Kamiński Józef, Koisiewicz Xawery, Radzimiński Wincenty ob., do Polski; — Męźnicki Leopold, Kwaśniewski Julian, Knotz Józef, Tomkowicz Appolinary ob., do Galicyi; — Kopp, do Pruss.

Wczoraj przybyła tu przejazdem do Petersburga sławna śpiewaczka panna Agnieszka Schebest (Szebest) i z dobranemi artystami opery, jako to: Panią Karoliną Chełchowską, — PP. Hieronimem Thrun, pierwszym tenorystą opery niemieckiéj w Berlinie i barytonistą Bartholemy przedstawi najcelniejsze ustępy a nawet całe akty, z wielkich oper Belliniego i Donicettego, w kostiumach. Posiadanie w murach naszych tak znakomitéj artystki, która w całych Niemczech uznaną jest za jednę z najpierwszych śpiewaczek, w niczém nieustępującą sławnéj Schröder Devrient, bo z téj saméj szkoły wyszła, co tamta i po najpierwszych teatrach jakiemi są Berliński, Wiedeński, Drezdeński i Warszawski, zaszczytnie znaną; — zapewnia nam kilka widowisk dramatyczno-muzykalnych, jakich od czasu przejazdu Panny Karl nie mieliśmy.

Wiadomości zagraniczne.

— *Paryż* 5 *Września.* —

Moniteur parisien potwierdza, że minister wyznań polecił biskupom, aby bez pozwolenia rządu nie oddalali się z swoich dyecezyi.

Podług *Semaphore de Marseille* nadeszła z Włoch wiadomość o śmierci znanego Silvio Pelico.

Dziennik legitymiczny *France*, zawiera co następuje: »Lord Palmerston przesłał przed niejakim czasem panu Guizot notę, w któréj gabinet angielski oświadcza, że protestuje prze-

ciw wszelkiemu wmięszaniu się Francyi do nieporozumień między sułtanem i bejem tunetańskim. Bej zostaje w zawisłości względem porty, która nie dozwala wmięszania się obcych mocarstw. Gdyby jednakże Francya wmięszała się do téj sprawy, i posłała flotę do Tunetu, w takim razie Anglia ujmie się za stroną sułtana. W skutku tego zaniechaną została wyprawa francuzka do Tunis, na którą już wydano rozkazy wypłynienia niektórym okrętom stojącym w Tulonie.«

Flota morza śródziemnego pod rozkazami wice admirała Hugon, dla tego tylko miała otrzymać rozkaz powrócenia do Tulonu, aby w znacznéj części została rozbrojoną.

Dzienniki tulońskie z dnia 2 b. m. zajmują się głównie niespodzianym powrotem téj floty, i rozmaitemi z tego powodu pogłoskami. Niektóre z nich mniemają, że ta flota ma się udać do wysp balearskich, aby zażądać od władz hiszpańskich zwrotu fregaty *Victorieuse*. *Sentinelle de la Marine* z dnia 2 b. m. zawiera co następuje: »Depesza telegraficzna nakazuje okrętom *Jena*, *Sufren*, *Jupiter*, *Marengo*, *Triton* i *Scipion*, przygotować się do odpłynienia do Brest. — Z Barcelony piszą 28 b. m.: »Wszystkie okręty stacyi francuzkiéj otrzymały niespodzianie rozkaz udania się na morze, nie wiedząc gdzie i po co. Kapitanowie mają dopiero na pełnem morzu odpieczętować swoje depesze.«

Wczoraj odbyło się posiedzenie rady ministrów w celu rozważenia interessów komercyalnych Francyi i Belgii. Komisarze belgijscy byli na tém posiedzeniu obecnemi. Nie ma wprawdzie wątpliwości, że francuzka i belgijska taryfa cła zostanie zmienioną, zapewniają jednakże, że pretensye Belgii co do zmiany taryfy francuzkiéj znacznie już zostały zmodyfikowane. (G. W.)

— *Tunis* 14 *Sierpnia*. —

Bej dozwolił chrześcianom tutejszéj rejencyi zbudować kościół w Sphax. Wczoraj odbyło się położenie kamienia węgielnego w śród religijnych obrzędów w obec licznie zgromadzonéj ludności.

— *Londyn* 8 *Września*. —

(B. H.) Parlament i wczoraj zajmował się tylko interesami wewnętrznemi. Sir George Clerk oświadczył w izbie niższéj, że nazajutrz wnioskować będzie odroczenie izby do dnia 16 b. m. Podano 19 nowych petycyi przeciw wyborom. Gazeta rządowa donosi teraz urzędownie o mianowaniu hrabiego Liverpool wielkim mistrzem dworu królowéj w miejsce hrabiego Errol, także hrabiego Jersey wielkim koninszym; i kilkunastu innych mianowaniach. Taż gazeta donosi o wyniesieniu hrabiego Lowther najstarszego syna hrabiego Landsdale i przeznaczonego na jeneralnego poczmistrza, do godności para połączonych królestw, z tytułem barona Lowther z Whilharon w hrabstwie Cumberland i o zastąpieniu Miss Pitt jako damy honorowéj Jéj Królewskiéj Mci przez Miss Eleanor Stanley.

Peel prawie wszystkie ministeryalne posady i urzędy dworskie obsadził i jego wybory coraz bardziéj okazują stanowczą przewagę izby wyższéj i posiadaczy ziemskich. Ale im więcéj to się objawia, tém więcéj może wzrastać zaufanie w sobie téj klassy; i tém trudniejszém będzie, kiedy kwestya zbożowa będzie musiała przyjść pod rozstrzygnienie, skłonić ją do rozsądnych ustąpień. Wigowie naturalnie, dopóki nowy gabinet z planami swemi niewystąpi, nie wiele więcéj mogą uczynić, prócz utrzymywania zasady wolnego handlu, przy każdéj sposobnéj okoliczności. Związek przeciw prawu zbożowemu tylko niekiedy daje znaki życia, i nie znalazł jeszcze silni któraby średnie klassy i robotników, jednocześnie w potężny ruch wprawić mogła. Tylko O'Connel i jego repealiści są czynnemi, a świeżo wypuszczony z swego więzienia Feargus O'Connor przyrzeka wprawić w ruch chartystów Anglii i Szkocyi. Przy jedném zgromadzeniu tych ostatnich, które wczoraj odbyło się w celu powinszowania mu odzyskanéj wolności, utrzymywał on, że teraz są już tylko dwa stronnictwa, to jest torysów i chartystów i że spodziewa się w krótce zebrać 4 miliony podpisów na petycyą o ustawę (chartre). Większém złém przy ciągłem rozłączeniu między niższą i średnią klassą jest, że niższa posiada dotąd śmiałość gardzenia umiarkowanemi żądaniami średniéj. Ale podobny stan nie może trwać długo, bo obie strony muszą poznać, że rozdzielone nic nie zdołają uczynić przeciw właścicielom ziemskim. Musi przeto albo przyjść do ugody między niemi, albo co jest prawdopodobniejszém, ponieważ klassy średnie czują się więcéj uciśnionemi w swojém położeniu niż niższe, chartyści wezmą przewagę. O'Connel jak wiemy, nie ma przeciw nim nic więcéj do zarzucenia, prócz że zagrozili siłą fizyczną tam gdzie tylko o sile moralnéj powinna być mowa.

W Kettermel i Hill odbywały się zgromadzenia przeciw prawu zbożowemu, przy których kaznodzieje największą rolę grali. Jak się odbyła uroczystość która miała być wczoraj

obchodzoną w kaplicy niekonformistów, nie dowiedzieliśmy się jeszcze. Również nie wiemy nic więcej względem zamierzonego zebrania się fabrykantów przeciw kupcom w Liwerpool. Być może, że zrzekli się rozpacznego środka, oznaczania wzajemych związków interesowych podług stanu polityki. Te wzajemne prześladowania wiele już złego zrządziły, chociaż jeszcze nie postępowały tak systematycznie jak tu projektowano.

W końcu tego listu muszę jeszcze zwrócić uwagę na wielką rewolucyę jako się przygotowuje w Szkocyi i jest nieuchronną, jeśli opatrzność nie wmiesza się jakim cudownym sposobem; a tą jest oderwanie się największéj i najważniejszéj części narodowego kościoła od państwa. Później będę mógł obszerniéj przedstawić cały stan sporu który do tego dał powód. Teraz powiem tylko że uczony i znakomity wpływ posiadający doktor Chalmers, nie omija żadnéj sposobności, żeby nie ponowił oświadczenia, iż nim kościół podda się żądaniom teraźniejszego prawa, podług którego gminie niewolno przeznaczonego jéj kaznodzieję nie przyjąć, pierwéj musi zrzec się wszelkich związków z rządem, a zatém wszelkich dochodów jakie przez te związki otrzymał. Wprawdzie w takim razie pozostałby jeszcze w Szkocyi kościół państwa, podobnie jak przed wiekiem pozostał, mimo równie wielkiego odłączenia się z tych samych powodów, ale byłby on tak słabym, że nie wytrzymałby ataków sekt. Malkontenci tak wysoko napięli swoje pretensye, że żaden gabinet nie odważyłby się takiemu parlamentowi jak teraźniejszy, proponować poświęceń jakieby tu były koniecznemi. (G. W.)

— *Madryt* 31 *Sierpnia.* —

Jutrzejsza uroczystość krajowa zapowiedzianą jest już dzisiaj odgłosem dzwonów. Trwożne osoby, które się obawiają niespokojności, udały się na wieś tymczasem jednakże nie można się spodziewać ważnych niespokojności, bo władze przedsięwzięły wszelkie potrzebne środki ostrożności. Stare skargi że pożyczka 60 milionów realów nie może przyjść do skutku, ponawiają się; kapitaliści są strasznie uporczywi i wypręzają strony nadzwyczajnie wysoko, co w Hiszpanii wiele znaczy; dla czegoż bowiem nie przyrzekać, kiedy wolno przyrzeczenia niedotrzymać.

Rozkaz dzienny z dnia 24 sierpnia daje się domyślać, że w Algiesiraz wybuchły niespokojności. Don Juan Iruega, kapitan batalionu, który się wzburzył w dniu 10 sierpnia, ma być stawiony przed sądem wojennym, i sądzony podług całéj surowości praw.

— *Lizbona* 30 *Sierpnia.* —

Izba deputowanych przyjęła projekt do prawa oznaczającego strącanie 10 procent od wszystkich pensyi cywilnych na korzyść skarbu, żądanie opozycyi aby lista cywilna uległa także temu odciąganiu, nie utrzymało się. Deputowani dobrowolnie pozwolili na to strącanie z ich diet, a prezes rady w swojem i swoich kolegów imieniu, oświadczył, iż także poddają się temu strącaniu.

Znany dawniejszy dowódzca armii miguelistowskiéj jenerał Mac Donald, został w dniu 25 uwięziony w Lizbonie i zaprowadzony do twierdzy San Jeorge. Gierylasy na prowincyach powiększają się. (G. W.)

Doniesienia Urzędowe.

Nro 209 *D. S. J.*

SEKRETARZ JENERALNY SENATU RZĄDZĄCEGO.

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Stosownie do reskryptu Senatu Rządzącego ad Num 4790 D. G. S. wydanego; Sekretarz Jlny Senatu ogłasza niniejszym konkurs na posadę akuszerki w Okręgu Miasta Krakowa w miejsce pani Łucyi Wierzbickiej akuszerką w mieście Krakowie zamianowanéj, do któréj to posady pensya etatem w kwocie złp. 300 rocznie jest przywiązana. Osoby mające chęć ubiegania się o uzyskanie takowéj, zechcą podania swe na stemplu ceny złp. dwa w dowody posiadanych kwalifikacyi opatrzone w biórze podpisanego w przeciągu dni 14 od niniejszego ogłoszenia złożyć, po upływie bowiem terminu tego konkurs, o którym mowa, zamkniętym zostanie.

Kraków dnia 21 września 1841 r.

DAROWSKI.

Nro 7439.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości że w myśl uchwały Senatu Rządzącego z dnia 3

b. m. i r., Nro 4800 odbędzie się w dniu 30 października r. b. w godzinach przedpołudniowych w biórach Wydziału publiczna *in minus* licytacya na wypuszczenie w przedsiębiorstwo wymurowania mostu w drodze do rogatki II. na Grzegórzkach wiodącéj nad brzegiem staréj Wisły sytuowanego, z tém zastrzeżeniem że budowa z pierwszą wiosną dopiero uskutecznioną będzie. Cena do pierwszego wywołania złp. 946 gr. 26 naznacza się; chęć licytowania mający złoży na *vadium* złp. 100; o innych warunkach w biórach Wydziału wiadomość powziętą być może.

Kraków d. 16 września 1841 r.

Senator Prezydujący,
Szpor.
Referendarz *L. Wolff.*

W dniu 28 września 1841 r. o godzinie 11 przed południem na targu publicznym w Kleparzu przy Krakowie sprzedany będzie przez publiczną licytacyą w drodze exekucyi sądowéj prawnie zajęty wóz kuty, koń z ubiorem i t. p.; o czém chęć licytowania mających zawiadamiam.

Kraków d. 22 września 1841 r.

Ignacy *Piekarski* Kom. Sąd.

Nro 1848

Trybunał I. Instancyi
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Gdy w depozycie sądowym zalega kwota złp. 20 przez Wojciecha Brolike tytułem kaucyi złożona, za którą dozwolone zostało zajęcie tymczasowe pszenicy Leopolda Zimmer na satysfakcyą wierzytelności w kwocie złp. 1485, przeto Trybunał po wysłuchaniu wniosku urzędu publicznego wzywa mających do powyższéj kaucyi prawo, aby z dowodami ukończenia sporu, po odbiór takowéj w przeciągu jednego miesiąca zgłosili się, a to pod rygorem przyznania skarbowi publicznemu.

Kraków dnia 14 września 1841 r.

Zast. Prezesa Sęd. Appell.
M. Soczyński.
(1r.) Zast. Sekr. *Brzeziński.*

Nro 8615.

Trybunał I. Instancyi.
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wzywa mających prawo do kwoty złp. 396 gr. 9 przez nabywcę domu N. 93 dawniéj Piotra i Magdaleny Chachulskich na Kleparzu sytuowanego, na rachunek szacunku tegóż domu złożonéj, następnie do obligu z dnia 25 październuika 1839 roku na domu pod L. 504 w gminie IV miejskiéj stojącym zabezpieczonego, wypożyczonéj, aby się z dowodami do téj kwoty prawa ich wykazującemi, po odbiór obligu w przeciągu 3ch miesięcy pod rygorem przyznania takowego skarbowi publicznemu zgłosili.

Kraków dnia 14 września 1841 r.

Zast. Prezesa Sędzia App.
M. Soczyński.
(1r.) Za Sekr. Tryb. *Brzeziński.*

Doniesienie prywatne.

Bawiący w Rzymie, w zawodzie sztuk pięknych utalentowany młody malarz *Jan Moraczyński* z Żytomirza, ukończył niedawno obraz Sgo Romualda przedstawiający który Jego Świątobliwości ofiarował. Oceniając wyborcze to dzieło, mistrzowską wyprowadzone ręką, Ojciec S. raczył dla zachęcenia dego jenialnego artysty, udarować go wielkim złotym medalem na cześć Sgo Piotra wybitym.